

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Emilii Plater w Kluczborku

Organizacja i funkcjonowanie WSDZ:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w PSP nr 5 z OI w Kluczborku obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa cele i treści dla zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole osobno dla klas I – III, IV – VI, oraz VII – VIII, instytucje, z którymi szkoła współpracuje realizując te zadania oraz zakładane efekty wdrożenia powyższych działań. WSDZ jest powiązany z planem wychowawczym szkoły, zasady jego funkcjonowania określone są w statucie szkoły.

Na każdy rok szkolny sporządzany jest program realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego zawierający:

- tematykę działań, z uwzględnieniem treści programowych zawartych w rozporządzeniu MEN w sprawie doradztwa zawodowego z dnia 16.08.2018, oraz oddziałów, których dotyczą te działania,
- metody i formy realizacji działań,

- terminy realizacji działań,
- osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
- podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań,

Roczny program realizacji doradztwa jest monitorowany. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Program ten jest poddawany ewaluacji pod koniec każdego roku szkolnego.

W roku szkolnym 2018/2019 działania z zakresu doradztwa zawodowego adresowane są również do uczniów klas III gimnazjum, działania te oparte są na tych samych treściach co działania skierowane do uczniów klas VIII.

Adresaci WSDZ:

Adresatami działań są uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele. Uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość. W związku z tym wdrażane działania doradcze zakładają tematykę, która będzie realizowana przy wykorzystaniu metod aktywizujących.

Instytucje wspomagające:

W procesie realizacji zadań Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego zakłada się współpracę z następującymi instytucjami wspomagającymi:

- Młodzieżowe Centrum Kariery w Kluczborku,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogiczna w Kluczborku,
- Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku,
- szkoły ponadpodstawowe powiatu kluczborskiego,
- Biblioteka Pedagogiczna w Kluczborku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kluczborku,
- Komenda Wojewódzka OHP w Opolu,
- zakłady pracy z Kluczborka i z terenu powiatu kluczborskiego m.in.: Siegenia sp z o.o., PHU Flaxpol sp. z o. o., Protea sp. z o. o.
- Carits, Szkolne Koło Caritas, organizacje wolontaryjne,
- ZUS Inspektorat w Kluczbork.

Założenia i cele WSDZ:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy,
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna,
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg. harmonogramu pracy szkoły,
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
  - WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele główny programu WSDZ:

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz

stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele powyższe zostały zaczerpnięte z przykładowych programów doradztwa zawodowego dla szkoły podstawowej opracowanych w ramach współfinansowanego z EFS projektu „Efektywne doradztwo edukacyjno - zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych” realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Cele szczegółowe:

Uczniowie

Cele są zgodne z treściami programowymi zawartymi w rozporządzeniu MEN w sprawie doradztwa zawodowego z dnia 16.08.2018. Osobno dla klas I – III, IV – VI, VII – VIII, z podziałem na działy:

- poznają siebie,
- świat zawodów i rynek pracy,
- rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

Treści te stanowią załącznik do niniejszego Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Nauczyciele

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów,
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, kierują do specjalistów,
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji,
- włączają partnerów w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,

Rodzice

- znają mocne i słabe strony swojego dziecka,
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „pierwszych doradców”,
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji,
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci,
- angażują się w pracę doradczą szkoły,

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są m.in. w dokumentach:

1. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762)
  2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915)
  3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
  4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)
- oraz inne obowiązujące akty prawne regulujące kwestie dotyczące doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Realizatorzy działań WSDZ:

W PSP nr 5 z OI w Kluczborku w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciele w świetlicy szkolnej, nauczyciel - bibliotekarz, nauczyciele specjaliści (pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz pielęgniarka szkolna. Koordynatorem działań z zakresu doradztwa zawodowego podejmowanych na terenie szkoły jest doradca zawodowy.

Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole:

- kształtowanie aktywności zawodowej uczniów,
- pomoc rodzicom i opiekunom w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci,
- dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców,
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe uczniów,

- zrozumienie mechanizmów rynku pracy,
- świadome planowanie swoich działań,
- świadomość ponoszenia konsekwencji złych decyzji,
- zrozumienie roli kształcenia ustawicznego,
- wspieranie motywacji wewnętrznej,